Monitor Integriteit en Veiligheid 2026

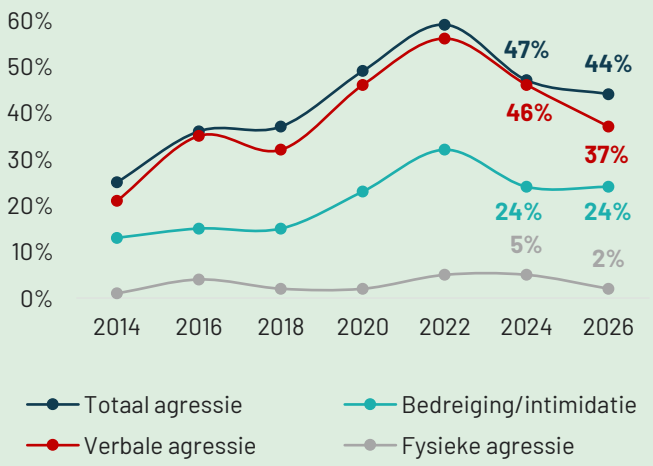
Deel agressie en intimidatie

Factsheet Provincies

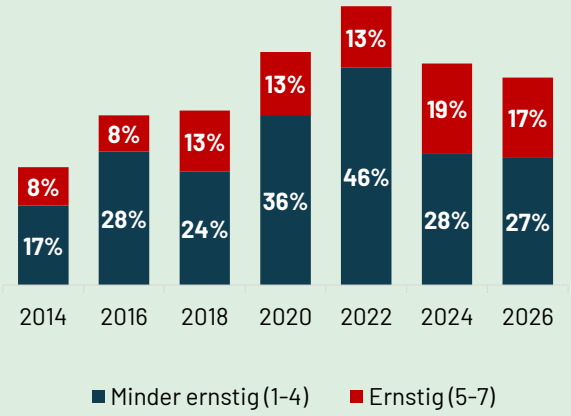
Agressie blijft voor veel politieke ambtsdragers van provincies een realiteit

In 2026 kreeg vier op de tien (44%) van alle politieke ambtsdragers van provincies te maken met agressie. Dat is evenveel als in 2024 maar minder dan in 2022. Politieke ambtsdragers van provincies ervaren met name verbale agressie (37%), al is dit wel gedaald ten opzichte van 2024. Verder heeft een kwart een ervaring met bedreiging en intimidatie (24%) gehad. Fysieke agressie komt weinig voor (Figuur 1). Ten opzichte van twaalf jaar geleden is het percentage ambtsdragers van provincies dat slachtoffer werd van agressie bijna verdubbeld. Van alle ambtsdragers van provincies in Nederland maakte één op de zes (17%) in 2026 een incident mee dat zij als (zeer) ernstig beschouwen (Figuur 2).

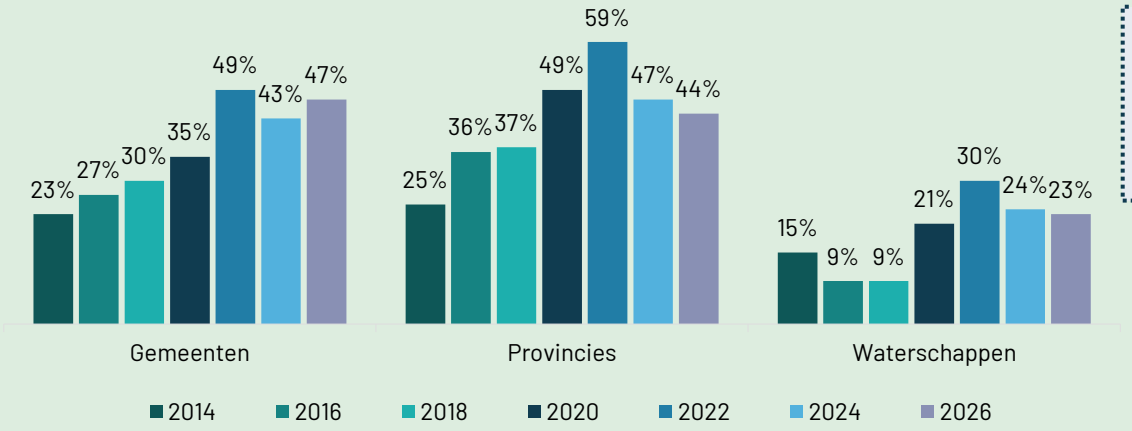
Figuur 1. Ervaringen politieke ambtsdragers van provincies met verschillende vormen van agressie en intimidatie.
Uitgesplitst naar jaar.

Figuur 2. Ernst recentste incident van politieke ambtsdragers van provincies, beoordeeld op schaal van 1-7.
Uitgesplitst naar jaar.

Figuur 3. Ervaring met agressie en intimidatie.
Uitgesplitst naar bestuurslaag.

Politieke ambtsdragers van gemeenten en provincies krijgen meer te maken met agressie dan ambtsdragers van waterschappen.

n = 123

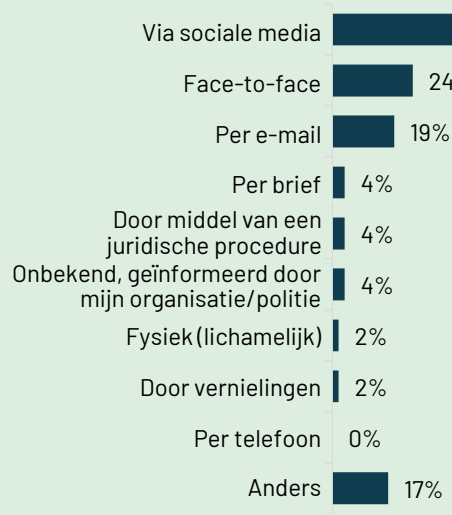
©2026 Ipsos i&O

Monitor Integriteit en Veiligheid 2026

Deel agressie en intimidatie

Factsheet Provincies

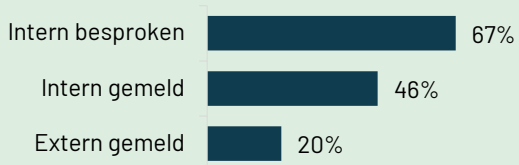
Figuur 4. Meest voorkomende wijze(n) waarop agressie werd geuit tegen politieke ambtsdragers van provincies.
Meerdere antwoorden mogelijk.

Meeste agressie wordt geuit via sociale media
Sociale media zijn de meest genoemde wijzen waarop agressie tegen politieke ambtsdragers van provincies wordt geuit.

Figuur 5. Percentage politieke ambtsdragers van provincies dat het incident intern heeft besproken, intern heeft gemeld en/of extern heeft gemeld.

Meerderheid ambtsdragers provincies besprak incident
Van de politieke ambtsdragers van provincies die te maken kregen met agressie, besprak twee derde het incident met iemand in de organisatie. De helft maakte een officiële interne melding bij de daarvoor aangewezen persoon. Eén op de vijf heeft het extern gemeld, onder andere bij de politie en/of de eigen politieke partij.

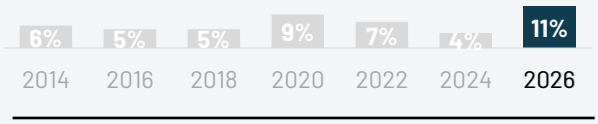
Top 3 redenen om niet te bespreken/melden

1. Ik vond het daar niet ernstig genoeg voor
2. Dergelijke incidenten horen bij mijn functie
3. Ik heb er niet aan gedacht

Top 3 redenen om geen aangifte te doen

1. Ik vond het daar niet ernstig genoeg voor
2. Het was mijns inziens geen strafbaar feit
3. Dergelijke incidenten horen bij mijn functie

11% deed aangifte van het meest recente incident.

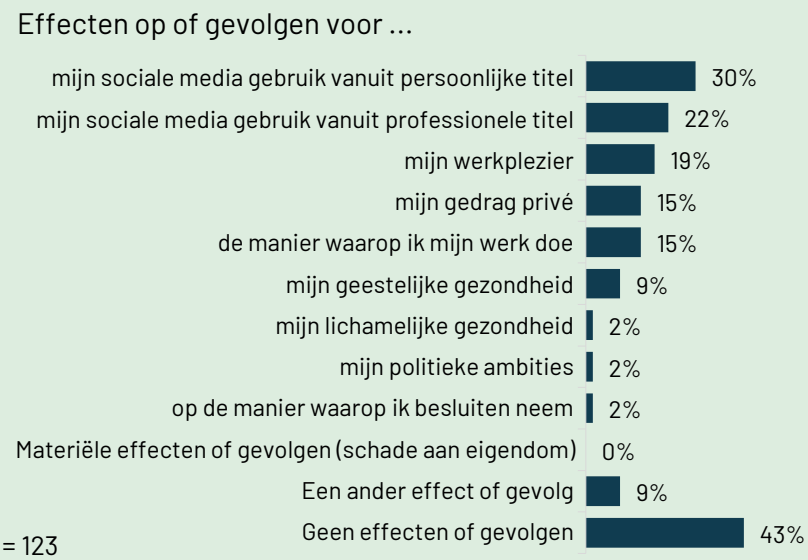

was (zeer) tevreden met de wijze waarop ze het incident met anderen konden bespreken

was (zeer) tevreden met de manier waarop de organisatie de melding heeft opgepakt

Figuur 6. Welke effecten of gevolgen hebben agressie en intimidatie voor u?

Zes op de tien ervaren negatieve gevolgen van agressie
Voor 57 procent van de politieke ambtsdragers van provincies heeft het meemaken van agressie negatieve gevolgen. Het gaat vooral om effecten op het gebruik van sociale media en het werkplezier.

n = 123

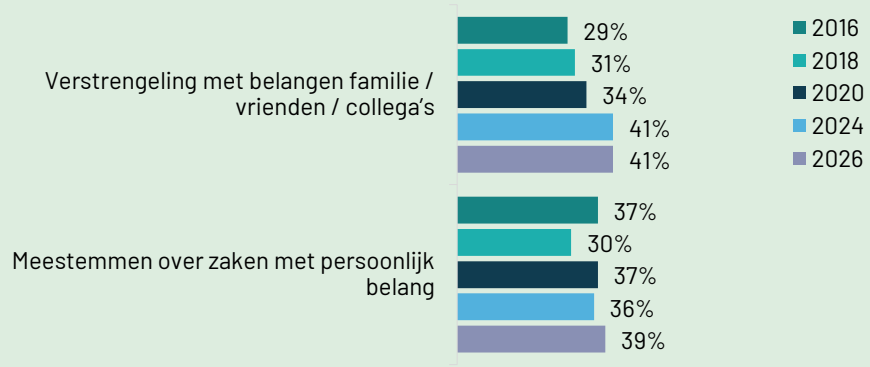
©2026 Ipsos i&O

Monitor Integriteit en Veiligheid 2026

Deel integriteit

Factsheet Provincies

Figuur 7. Vermoedens van niet-integer gedrag.
% minimaal eenmaal gezien.

Belangenverstrengeling op vergelijkbaar niveau als 2024
Tussen 2016 en 2024 zijn de vermoedens van belangenverstrengeling toegenomen. In 2026 zet deze toename zich niet voort. Vermoedens over meestemmen over zaken waarbij men een persoonlijk belang heeft, zijn vergelijkbaar met voorgaande jaren (met uitzondering van 2020).

Figuur 8. Stellingen over de organisatiecultuur.
% (helemaal) mee eens.

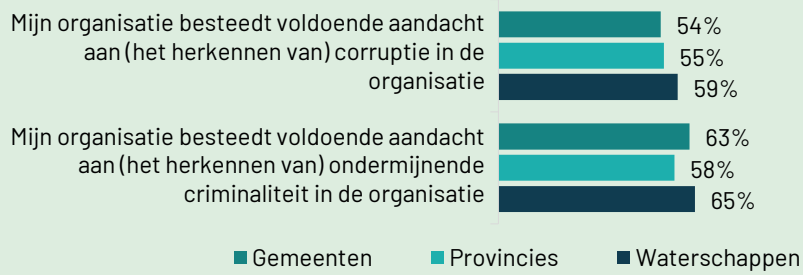
Politieke ambtsdragers provincies meer tevreden over organisatiecultuur dan gemeenten
Driekwart is tevreden over de gesprekscultuur in de organisatie en vindt dat er voldoende aandacht is voor integriteit. Vergeleken met gemeenten zijn meer politieke ambtsdragers van provincies tevreden hierover. Eén op de zes is van mening dat er alleen aandacht is voor integriteit als er sprake is van een kwestie.

Figuur 9. Stellingen over het bespreken van dilemma's.
% (helemaal) mee eens.

Bijna alle politieke ambtsdragers van provincies voelen vrijheid om dilemma's te bespreken
De overgrote meerderheid van de politieke ambtsdragers van provincies voelt zich vrij om dilemma's te bespreken en vindt dat daar voldoende gelegenheid voor is in hun organisatie. Politieke ambtsdragers van provincies vinden vaker dat er voldoende gelegenheid is vergeleken met ambtsdragers van gemeenten.

Figuur 10. Stellingen over corruptie en ondermijning.
% (helemaal) mee eens.

Meer politieke ambtsdragers tevreden over aandacht voor ondermijning dan voor corruptie
Er zijn geen grote verschillen tussen politieke ambtsdragers van gemeenten, provincies en waterschappen.

n = 123

©2026 Ipsos i&O